

19 Subat 1967
Dünya (Londra)

İngiliz guaş boyaları

80 yaşında ressam 50 yaşındaki politikacının resmini yaptı

Resim, san'atının ünlü bir ihtiyarı, politika san'atının ünlü bir ihtiyarını fırcasıyla ebedileştirdi. Bugün 80 yaşında olan Oskar Kokoschka, eski Alman Şansölyesi 90 yaşındaki Adenauer'in yağlı boya bir portresini yapmıştır. Bu tablonun Alman Parlamentosuna asılması münasebetiyle yapılan bir törende hem san'atçı, hem de modeli çok nes'eli görünüyordular. Adenauer'in yağlı boya portresi, bundan böyle, ilk Alman şansölyesi Otto ve Von Bismarck ile eski Alman Federal Meclis Başkanı Hermann Ehlers'in tabloları arasındaki şeref yerinde asılı duracaktır.

Bir ressamın kullandığı malzemeler ekseriyetle resim sanatına karşı olan görüşüne göre değişir. Bu yalnız, zamanla kendisine en iyi neticeler vermekte olan usullere dönmesinden mütevellit olan bir keyfiyet olmayıp, bunda ayrıca çok kereler görüşle tekniğin birleşip sanatkarın iç dünyası ve sempatilerini ortaya koymasına da büyük bir rol oynamaktadır.

Çok kereler İngiliz resminin esasta romantik bir mahiyet taşıdığı zannedilmektedir, dolayısı ile tablolar anlamlı heyecanları, ve heyecan gelişimlerini ortaya koymak tadır. Belki de bu sebepten dolaydır ki, İngilterenin resim okulu David Cox, Samuel Palmer ve Peter de Vint gibi sulu boya ressamları ile şöhrat kazanmıştır.

Bu bakımdan belki de «Sulu boya» tâbirini kullanmak karışık bir deyimdir. Onsekizinci asrın sonu ve on dokuzuncu asrın başlangıçlarında İngiliz sulu boya ressamlarının hakiki sulu boyanın şeffaflığına kıymet verdikleri bir hakikattir. Haddi zatında, o zamanın ressamları onsekizinci asrın İtalyan ressamı Marco Ricci'nin eserlerinin tek aksine yönelmelerine rağmen, sulu boya ile minyatür yağlı boya, tablo yapma arzusunda dırlar. Ancak kullandıkları maddenin daima şeffaf olmasında ısrar etmediler. Marco Ricci su ile karışık guaştan istifade ederdi. Ancak birçok İngiliz artisti de

bu yola tevessül etmiştir.

AN'ANEVİ SULU BOYA

An'anevi «İngiliz sulu boya» eserlerinin en meşhur nümuneleri arasında Samuel Palmer'in nefis «Bir She reham bahçesinde» isimli tabloyu gösterebiliriz. Mezkûr tablo halen Londrada Victoria and Albert müzesinde teşhir edilmektedir.

Daha az meşhur olmakla beraber, kendi janrlarında birer kıymet ifade edenler arasında Turner'i gösterebiliriz. Kendisinin guaş skeçleri her tarafa hayranlık uyandırmaktadır. Ufak not defteri sayfeleri bugüne kadar Turner'in yaptığı en nefis eser teşkil etmektedir. Bunun için Turner fon olarak mavi - gri kâğıttan istifade etmekte ve büyük kırsımları boş bırakmaktadır. 1840 senesi civarında yapılan bu skeçler hakikaten «Kâğıt üzerinde» tablo sanatının hakiki menşei teşkil etmektedir. Bugün birçok İngiliz san'atkârı bu yola yürümektedir.

Bir san'atkâr yönünden kâğıt üzerinde çalışmanın birçok avantajları vardır. Daha büyük sür'at, sadelik sağladığı gibi, her an hissiyatın ifadesine yol açmaktadır. Doğrudan doğruya ana noktalarda temas imkânı da kâğıt üzerinde yapılan tablolarla bulunabilmektedir.

Mesela Adrien Heath gibi bir ressam, tabiata dayanan abstre çalışmalarını kademeli adımlarla temin ede

bilmektedir. Her skeç müteakip skeçin modelini teşkil etmektedir. Bu suretle meydana çıkan hayal çok daha istikrar kespemektedir. Bu şekilde, guaş tamamlanmış bir kompozisyona giden saf halardan birini teşkil etmektedir ki, bu son safha yağlı boya da olabilir.

Peter Lanyon ve Alan Davis'i de bu sınıfa dahil etmek gerekir.

ŞÖHRETİ RESSAMLAR

Muhakkak olan bir şey varsa o da, bugün kâğıt üzerinde çalışan ressamlarla bir İngiliz sanatkar neslinin arasında bir bağlantı olduğudur. Henry Mundy, Trevor Bell, Bryan Wynter ve Patrick Horn. Bunlar İngiliz sanatının genç neslini temsil etmemektedir. Bilakis, şöhrate ulaşmış, bulunan bu nesle bugünkü gençlik yeni görüş ve hissedişler le meydan okumaktadır.

Guaş tabloların, hususi İngiliz koleksiyoncularının çok rağbet gösterdikleri eserler olduğu aşkârdır. Buna sebep daha ucuz oluşları veya daha az yer kaplamaları değildir. Bu tablolarla ressamlar kendi sesleri ile halka hitap etmekte ve belki de söylemek istedikleri hususları daha belîğ bir şekilde ifade edebilmektedirler.

İngiltere Romantik hareketin çeşme başı idi. Roman tizmin hayret verici kudreti ve üzerinde yapılan ısrar muhakkak ki bugün dahi İngiliz san'atında görülebilir.